

April 2020.

***U fokusu: Zakon o izmenama i dopunama
Zakona o privrednim društvima***

Narodna skupština Republike Srbije je 23. decembra 2019. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 91/2019, u daljem tekstu: „Zakon“).

Glavne novine koje donosi Zakon se odnose na uvođenje dva nova finansijska instrumenta – **1) rezervisanog sopstvenog udela** i **2) prava na sticanje udela** koje izdaje društvo s ograničenom odgovornošću. Odredbe Zakona koje regulišu ova dva finansijska instrumenta počinju sa primenom **1. aprila 2020. godine.**

Rezervisani sopstveni udeo

Zakon definiše rezervisani sopstveni udeo kao udeo koji društvo besteretno, tj. bez naknade stiće od člana društva, radi dodele novog finansijskog instrumenta - prava na sticanje udela, pri čemu je za donošenje odluke o sticanju rezervisanog sopstvenog udela neophodna dvotrećinska većina članova skupštine društva. Rezervisani sopstveni udeo se ne može založiti, niti se njime može raspolagati. Društvo može steći rezervisani sopstveni udeo samo od udela koji su u celosti uplaćeni, odnosno uneti i može se steći samo od člana društva koji je

glasao za odluku o sticanju rezervisanog sopstvenog udela.

Rezervisani sopstveni udeo može steći i jednočlano i višečlano društvo sa ograničenom odgovornošću. Dodatno, Zakon propisuje da društvo može imati i više rezervisanih sopstvenih udela, pri čemu ukupno učešće rezervisanih sopstvenih udela ne sme premašiti 40% od ukupnog registrovanog osnovnog kapitala društva.

Društvo po osnovu posedovanja rezervisanih sopstvenih udela nema pravo na učešće u dobiti, niti pravo glasa.

Pravo na sticanje udela

Pravo na sticanje udela, u smislu Zakona, je neprenosivi finansijski instrument koji izdaje društvo sa ograničenom odgovornošću, a koji imaocu daje pravo na sticanje udela određenog dana (dan dospeća) po određenoj ceni.

Odluku o ovakvoj emisiji finansijskog instrumenta donosi skupština društva, osim ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno. Sam dan dospeća mora biti tačno naveden u odluci o izdavanju, a pravo na sticanje udela realizovaće se tek uplatom

cene. Članovi društva nemaju pravo preče kupovine udela koji se stiče na osnovu finansijskog instrumenta - prava na sticanje udela.

Finansijski instrument (pravo na sticanje udela) može se poništiti u slučaju kada imalac finansijskog instrumenta nije uplatio cenu društvu za sticanje udela, a u roku propisanim Zakonom. Takođe, do poništaja prava na sopstveni udeo može doći pre dana dospeća po uslovima predviđenim u odluci o emisiji.

Sudska zaštita

Zakonom je predviđena je i sudska zaštita u slučaju da društvo u zakonski propisanom roku ne izvrši registraciju sticanja udela na osnovu finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela. Sticalac udela može, pod uslovom da je blagovremeno izvršio plaćanje cene za sticanje udela, podneti tužbu za utvrđivanje svojstva člana ili tužbu za određivanje naknade koju je društvo u obavezi da mu isplati.

*Odricanje od odgovornosti: Tekst u prilogu šalje se kao opšte uputstvo i ne predstavlja pravni savet.
Copyright Cvetkovic, Skoko & Jovicic 2020.*